

ÕIEND

HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA KANEPI GÜMNAASIUMIS

I. SISSEJUHATAV OSA

1.1. Haldusjärelvalvet Kanepi Gümnaasiumis (edaspidi *kool*) teostati Põlva maavanema 07.09.2016 korralduse nr 1-1/16/355 „Haldusjärelvalve teostamine Kanepi Gümnaasiumis“ alusel.

1.2. Haldusjärelvalve kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle teostati ajavahemikul 06.02. – 17.02.2017 ja selle viis läbi Põlva maavalitsuse haridusnõunik Katrin Ohakas.

1.3. Haldusjärelvalve käigus vesteldi kooli direktori, õppealajuhataja, õpetaja, hoolekogu ja pidaja esindajaga, tutvuti dokumentidega ja analüüsiti nende sisu, tutvuti kooli andmetega Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi *EHIS*), vaadeldi õppetunde hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja vaadeldi õpilaste hindamise ja kodutööde kohta tehtud sissekandeid e-keskkonnas e-Kool.

1.4. Lühülevaade õppeasutusest:

1) aadress: Kooli 1, Kanepi, 63101 Põlva maakond;

2) liik: üldhariduskool, kus põhikool ja gümnaasium tegutsevad ühe asutusena;

3) omandivorm ja pidaja: munitsipaalkool, Kanepi Vallavalitsus;

4) õppekeel: eesti keel;

5) õpilaste üldarv EHISes ja koolis kohapeal kontrollitud andmetel seisuga 08.02.2017 oli 181;

6) õppe- ja kasvatusalal töötajate üldarv EHISes ja koolis kohapeal kontrollitud andmetel seisuga 08.02.2017 oli 30.

1.5. Järelevalve eesmärk oli selgitada välja ja saada ülevaade, kuidas on igale õpilasele loodud tema arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond, et saavutada kõigi laste ja õpilaste arengu toetamine; millised on õppe mitmekesistamise võimalused, s.h milliseid valikaineid kool õpilastele pakub. Lisaks selgitada välja, kuidas toimub haridusliku erivajadustega õpilaste märkamine, erivajaduste fikseerimine, tugimeetmete määramine, rakendamine; saada ülevaade sellest, kas kooli tegevus on kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

II. OLUKORRA KIRJELDUS

2.1. Kaasamine õppekava koostamise protsessis ja valikute võimaldamisel

2.1.1 Õpilaste, lapsevanemate ja teiste huvirühmade (hoolekogu, õpilasesindus, õppenõukogu) kaasamine õppekava koostamise ja arendamisse

Kooli õppekava on kehtestatud direktori 28.10.2015 käskkirjaga nr 1-2/6. Muudatused kooli õppekavas on tehtud direktori 06.09.2016 käskkirjaga nr 1-2/6. Direktori käskkirja juures puudus info, millised muudatused kooli õppekavas tehti.

Õppenõukogu 29.08.2016 koosoleku protokoll nr 10 punktis 4 on otsuses kirjas, et õppenõukogu andis arvamuse õppeperioodi kolmeks trimestriks jagamisele ning 1. klassis õpitulemuste hindamise muutmisele. Õppenõukogu kiitis heaks ka 8. klassi kevadarvestuse toimumise aja muutmise. Varem on kooli õppenõukogu õppekava muutuste kohta arvamuse andnud õppenõukogu 09.11.2015 koosolekul protokollis nr 1.

Hoolekogu 05.09.2016 koosolekul on arutatud kooli õppekava muudatusi. Protokollist selgub, et arvamus anti õppeaasta jagamisele kolmeks trimestriks. 1. klassi hindamise ja kevadarvestuse aja kohta hoolekogu arvamust ei ole andnud. Hoolekogu esindaja märkis vestluses, et sügisel arutati hoolekogus trimestritele üleminekut ning et hoolekogu pole ise teinud ettepanekuid õppekava muuta (07.02.2017 vestluse protokoll nr 1). Kooli hoolekogu koosolekute päevakorras on õppekavaga seotud teemad olnud 16.06.2014 ja 26.10.2015. Kummalgi juhul otsust arvamuse andmise kohta ei ole.

Õpilasesindus arvamust õppekava muudatuste kohta andnud ei ole, kuid kooli hoolekogu koosseisu kuulub õpilasesinduse esindaja. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi *PGS*) § 66 lõike punkt 7 järgi peab olema kooli põhimääruses sätestatud esimese õpilasesinduse valimise kord. Kooli põhimääruses vastav korraldus puudub. Koolil õpilasesinduse kinnitatud põhimäärust ei ole. Kooli õpilaskond on alustanud õpilasesinduse põhimääruse koostamist.

Direktori sõnul tegelevad õppekava arendamisega õpetajad. Õppenõukogus läbi arutatud muudatused esitatakse hoolekogule arvamuse andmiseks. Lapsevanemad saavad teha ettepanekuid õppekava muutmise kohta iga-aastaste rahuloluküsitluste kaudu ja arenguvestlustel. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

2.1.2. Õpilastele pakutavate valikainete ja -kursuste esitamine kooli õppekavas, sh kooli eripärast tulenevad valikud

Põhikooli tunnijaotusplaanis on üks valikaine – informaatika. Valikainet õpitakse 2., 4., 6. ja 8. klassis ühe nädalatunniga. Õppekavas pole välja toodud, miks kool on valinud valikõppeaineks informaatika. Direktori selgituse kohaselt valiti informaatika valikõppeaineks põhjusel, et õpilaste arvuti kasutamise oskus vastaks kaasaja nõudmistele, oleks eesmärgistatud ja toetaks kõigi õppeainete tegevusi (referaatide, uurimistöde koostamine, infootsing, pilditöötlus ja videote koostamine). 2. klassi õppesisusse kuulub ka Internetis turvalise käitumise õpetus (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4). Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ (edaspidi *PRÕK*) § 15 lõikes 4 nimetatud tunniressursi kasutamist kooli õppekavas pole põhjendatud.

Gümnaasiumiastme valikkursused on kujunenud 2010. aastal, kui valiti loodussuund. Seetõttu on õppekava üldosas nimetatud loodusainetes 13 valikkursust. Ainekavad on neist viiel valikkursusel ja valikkursusel „Ilmafüüsika“, mida pole õppekava üldosas valikkursuste nimekirjas nimetatud. Matemaatikas õpetatakse koolis laia matemaatika kursusi (14 kohustuslikku kursust), eksamiks saavad gümnaasiumi lõpetajad valida ka kitsa matemaatika eksami. Direktor märgib, et gümnaasiumi õppekava ja ainekavad tuleks üle vaadata, kuid juba mitu aastat on olnud küsimuse all gümnaasiumiosa säilimine Kanepis, misstõttu on jäänud gümnaasiumi õppekavaga tegelemine tagaplaanile. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4).

Kooli õppekavas on nimetatud, et kooli eripära väljendub mitmekülgse huvitegevuse võimalustes. Koolis tegutseb 17 huviringi, mis on õpilastele tasuta. Valikuid on erinevatele vanuseastmetele. Igal aastal küsitakse õpilaste käest, milliseid huviringe nad tahaksid. Poolaastas kord vaadatakse ringide tegevus koolis üle (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2).

2.1.3. Lapsevanemate ja õpilaste soovide väljaselgitamine valikainete ja –kursuste pakkumisel

Kooli pakutavad valikained ja –kursused on välja kujunenud aastaid tagasi. Direktori sõnul pole õpilased ega lapsevanemad pakkunud omalt poolt valikained ega –kursusi. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

Gümnaasiumiõpilastega peetaval arenguestlusel on üheks küsimuseks, millist valikkursust õpilane sooviks õppida, milliseid valikkursusi võiks kool pakkuda, millised kursused on vajalikud. Õpilaste soovidest lähtudes on käesolevast õppeaastast üks kehalise kasvatus tund koos kõigile gümnaasiumiõpilastele, et saaks tunnis mängida võistkondlikke ja pallimänge. Varem gümnaasiumi esimesel aastal olnud kursus „Arvuti kasutamine uurimistöös“ viidi õpilaste ettepanekul teise gümnaasiumiklassi, sest uurimistöö vormistamine on just siis aktuaalne (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2).

Alates 2014. aastast viiakse igal kevadel läbi lapsevanemate rahuloluküsitlus, mille raames saavad lapsevanemad teha ettepanekuid ja tuua välja õppe- ja kasvatustegevuses muutmist vajavaid külgi. Lapsevanemate soov, et kehalise kasvatus raames toimuks tantsuõpetus, on käesolevast õppeaastast ellu viidud.

2.1.4. Õpilaste arenguvajaduste ja huvide arvestamine valikute pakkumisel ning õppetöö korraldamisel

PRÕKi tunnijaotusplaanis ettenähtud vaba tunniressurssi kasutatakse eesti keelele, A-võõrkeelele (inglise keel) ja matemaatikale igas kooliastmes. Eesti keelele lisatundide andmist põhjendas direktor asjaoluga, et eesti keel kui õppeaine toetab erinevate üldpädevuste saavutamist (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4). Teises kooliastmes muudeti inimeseõpetuse tundide toimumisaega, et ainesisu oleks õpilaste huvide ja eaga paremini kooskõlas.

Õppejuhi sõnul on gümnaasiumiosas iga kursuse lõpus õpetajatel kohustus küsida õpilastelt kirjalikult tagasisidet kursusele. Põhikooliosas õpetajatel sellist kohtustust pole. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Õpetajal tagasiside küsimise kohtustust kooli õppekava ega muu dokumendiga sätestatud pole. Direktor selgitas, et see on õpetajatega kokku lepitud ja läbi räägitud. Tagasisidet kasutavad õpetajad õppeaasta töö analüüsis ennekõike eneseanalüüsiks. Vajadusel räägib juhtkond õpetajaga õpilaste tagasisidest ka arenguestlusel. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

Koolis küsitakse õpilastelt tagasisidet ürituste, e-õppepäevade ja külalislektorite kohta. Küsitluste tulemustest tehakse kokkuvõtte, mille direktor kannab ette õpetajate infokoosolekul ja klassijuhatajatel on kohustus vajalik info edastada oma klassi õpilastele ja lapsevanematele (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2).

Digipädevuse kujundamiseks ja õpilaste iseseisva töö oskuste harjutamiseks korraldab kool igal trimestril ühe e-õppepäeva. E-õppepäeva ülesannete väljatöötamisel osaleb ka haridustehnoloog. Juhtkond koos haridustehnoloogiga vaatab õpetajate koostatud e-ülesanded üle, et need oleksid digiülesanneteks sobivad. E-õppepäeva järel küsitakse õpilastelt tagasisidet, kuidas nad tegid e-ülesandeid, milliseid keskkondi ja programme kasutasid ülesannete tegemiseks. Küsitluste tulemustest lähtutakse järgmise e-õppepäeva ettevalmistamisel. (08.02.2017 juhtkonna vestluse protokoll nr 2). E-õppepäevade toimumiseks avaldasid soovi nii õpilased kui lapsevanemad teiste koolide eeskujul. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Kool on moodustanud kaks väikeklassi: 2b ja 7b klass. Nendes õpivad õpilased põhikooli riikliku õppekava ja põhikooli lihtsustatud õppekava järgi. Direktori 09.01.2015 käskkirjaga nr 3-8/15 on moodustatud kolm õpiabirühma kokku 14 õpilasega. Individuaalsed õppekavad on koostatud kaheksale õpilasele, sh kahele neist Rajaleidja keskuse nõustamiskomisjoni soovitusel põhjal (direktori 01.09.2016 käskkiri nr 3-8/3, 26.09.2016 käskkiri nr 3-8/6; 01.12.2016 käskkiri nr 3-8/13).

Õpilaste toetamiseks töötab koolis pikapäevarühm. Pikapäevarühma töökorralduse ja päevakava on direktor kehtestanud 01.09.2016 käskkirjaga nr 1-2/2. Pikapäevarühma võetakse õpilased vastu ja arvatakse välja direktori käskkirjaga ja lapsevanemate taotluse alusel (direktori 26.09.2016 käskkiri nr 3-8/3).

2.1.5. Lapsevanemate ettepanekutega arvestamine valikute pakkumisel ja õppetöö korraldamisel

Kool korraldab alates 2014. aastast lapsevanemate hulgas rahuloluküsitlust. Vastajate arvud on väikesed: 2014 – 27, 2015 - 39, 2016 – 39. Direktor selgitas, et kool vajaks usaldusväärsemat infot, mille tagaks suurem vastajate arv. Vastajate arvu suurendamiseks on muudetud küsitlusele vastamise vormi: algul vastati paberikandjal, seejärel kasutati e-versiooni. Käesoleval kevadel saavad lapsevanemad valida, millist vormi kasutavad. Direktor loodab, et niimoodi on vastajate arv suurem. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Hoolekogu ja lapsevanemate üldkoosoleku protokollidest selgub, et direktor on tutvustatud rahuloluküsitluse tulemusi. Küsitluse tulemusi tutvustab direktor infokoosolekul ka õpetajatele. Iga klassijuhataja omakorda tutvustab tulemusi klassi õpilastele ja lapsevanematele klassikoosolekul. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

Rahuloluküsitluse vastuste põhjal tehti e-Kooli kontrolltööde plaan, muudeti pikapäevarühma töökorraldust, sööklaga on vaadatud üle menüü. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) 2016. a rahuloluküsitluse vastustes on lapsevanemad soovinud, et kool pakuks erinevate tugispetsialistide teenust (psühholoog, sotsiaalpedagoog). Alates 2017. aasta jaanuarist töötab koolis sotsiaalpedagoog (0,5 ametikohta). Kool on teinud õpilastele küsitluse koolikiusamise teemal, kuna nii 2015 kui 2016 küsitluses tõi vastavalt 26% ja 33% lapsevanematest välja, et kiusamine on koolis igapäevane. 2016. a küsitluse vastustes avaldasid lapsevanemad rahulolematust arvutiõpetuse, inglise keele ja matemaatika õpetusega.

Koolis toimub igal aastal õpilase ja tema vanemaga arenguveestlus. Iga õppeaasta lõpus teeb iga klassijuhataja läbi viidud arenguveestlustest direktorile vabas vormis lühikokkuvõtte, kus märgitakse osalenud õpilaste ja lapsevanemate arv ning tehtud ettepanekud ja vestlusel välja toodud muutmist vajavad aspektid koolielus. Arenguveestlustel tõid teise kooliastme vanemad välja, et inimeseõpetuse teemad on 4. klassi õpilastele rasked ning kool tegi tunnijaotusplaanis muutused. Lapsevanemad on juhtinud tähelepanu 8. klassi vene keele sõnavara ning vestlusteemade raskusele. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

Vähemalt kord õppeaastas toimuvad klasside lapsevanemate koosolekud, mille kohta koostatavad klassijuhatajad vabas vormis kokkuvõtte ja mis paberil direktorile esitatakse. Järelevalve läbiviija poolt vaadeldud lapsevanemate koosolekute kokkuvõtted olid väga erineva üldistus- ja vormistusastmega, mistõttu mitmel juhul polnud võimalik sealt leida infot päevakava ega sisu kohta. Soovitav oleks kehtestada kooli asjaajamise korras nõuded lapsevanemate koosoleku protokollide vormistamise ning arhiveerimise kohta.

Juhtkond peab lapsevanematelt saadavat tagasisidet oluliseks, infot täpsustatakse, uuritakse ning püütakse alati teha järeldusi. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Hoolekogus tegeldakse samuti kerkinud probleemidega ja arutatakse koos kooli juhtkonnaga, kuidas olukorda muuta. (07.02.2017 hoolekogu esindajaga vestluse protokoll nr 1)

2.1.6. Kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistu muutmine valikainete kasutamiseks

Kooli õppekavas ei ole riiklikes õppekavades esitatud kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut valikainete kasutamiseks muudetud.

2.1.7. Põhikooli tunnijaotusplaani muutmine valikõppeainete kasutamiseks

Kooli õppekavaga ei ole põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud tunnijaotusplaani muudetud.

2.2. Õpilase arengu toetamine ja valikute võimaldamine loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldamisel

2.2.1. Loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus kooli õppekavas

Vastavalt PRÕK § 24 lõike 6 punktile 4 on kool kehtestanud õppekava üldosas punktis 1.6. kolmanda kooliastme loovtöö temaatika valiku, töö koostamise ja hindamise korra. Kolmanda kooliastme loovtöö koostamise ja vormistamise kohta on kool välja töötanud eraldi juhendi, millele on viidatud kooli õppekavas ja mis on avalikustatud kooli veebilehel.

Loovtöö koostamise protsessi üks osa on kohustus koostada loovtöö aruanded blogina. Direktori sõnul aitab blogi pidamine integreerida loovtööd informaatikas õpituga (piltide, videote tegemine ja blogisse panemine). Blogis annab juhendaja tagasisidet töö tegijale. Blogide jälgimise õigus on ka direktoril, mida direktor on mõnikord kasutanud. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

Kolmanda kooliastme loovtöö korraldus koolis toimub vastavalt juhendis ja õppekavas sätestatule.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ (edaspidi GRÕK) § 19 lõike 6 punktis 2 sätestatule peab kooli õppekava üldosas olema esitatud gümnaasiumi õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus. Kooli õppekava üldosas pole vastavat korda esitatud. Kooli veebilehel on avalikustatud 2015. aastal välja töötatud õppematerjal „Kanepi gümnaasiumi uurimistöö koostamise ja vormistamise juhend“, millest koolis lähtutakse. Direktor on 06.09.2016 käskkirjaga nr 1-2/7 kehtestanud õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ajakava, millega on täidetud haridus- ja teadusministri 12.10.2011. aasta määruse nr 62 § 3 lõikes 6 sätestatud nõue. Kooli direktor nõustus, et gümnaasiumi uurimistöö kohta kooli õppekava üldosas vastavaid sätteid pole. Õppealajuhataja jälgib, et kõik tegevused toimuksid vastavalt uurimistöö koostamise ja vormistamise juhendile. (08.02.2017 kooli juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

2.2.2. Loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö temaatika valimise kriteeriumid

Kooli õppekava üldosa punktis 1.6. „III kooliastme loovtöö“ on kirjas, et 8. klassis korraldab Kanepi Gümnaasium õpilastele läbivatest teemadest lähtuva ja õppeaineid lõimiva loovtöö ning loovtöö temaatika valib igaks õppeaastaks kool, see teatatakse õpilastele septembri esimesel õppenädalal.

Direktor selgitas, et kool on loovtöö temaatika välja pakkunud kahel viimasel õppeaastal, varem valis õpilane omale sobiva õpetajate pakutud teemade hulgast. 2015/2016. õppeaastal oli kooli

pakutud teemaks „Nukumaja“ ja käesoleval õppeaastal „Laulupidu“. Kooli pakutud teema aitab neid õpilasi, kellel oma huvidest lähtuvat teemat pole. Ka aitab kooli pakutud teema loovtööde mahukust ühtlustada, sest varasematel aastatel oli väga erineva ajamahuga töid. Kooli pakutud teemal tehtava loovtööde materjal on kooli poolt ja õpilasele tasuta. Sel aastal loovtöödena valminud esemeid kasutatakse laulupeol. Suur osa põhikooli õpilasi valib loovtöö, aga tehakse ka uurimistöid. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Õppealajuhataja sõnul saab õpilane tervikteemast lähtudes valida omale huvipakkuva loovtöö. Käesoleva õppeaasta teema valiti suvel toimuvast koolinoorte laulu- ja tantsupeost lähtudes. Kuna laulupeole lähevad kooli koorid, siis tehakse selle teema all erinevaid esemeid: noodikarbid, õlakotid, sümboolikaga plakatid, laulupeolipud. Tehakse ka pinke koolimaja puhkenurkadesse ja Kanepi-teemaline lauamäng algklassidele. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Gümnaasiumi uurimis- või praktilise töö teemad või teemavaldkonnad pakuvad välja õpetajad. Õpetajad lähtuvad eelkõige iseenda oskustest, huvidest ja valdkondadest, mida nad on suutelised juhendama. Kui õpilane soovib teha tööd näiteks füüsikas, siis koos õpetajaga valitakse sobiv teema. Juhendajat võib ja on valitud ka väljastpoolt kooli. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Kuigi gümnaasiumis pakuvad teemad välja õpetajad, on ka õpilased ise oma teemasid valinud. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Ülemöödunud aastal aitasid õpilased oma uurimistöödega koguda Kanepi vallavalitsusel infot tähtsamate Kanepi surnuaeda maetud kultuuritegelaste kohta. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Igal aastal korraldatakse koolis õpilastööde konverents, kus esitletakse eelmisel õppeaastal kaitstud parimaid loov- ja uurimistöid. Konverentsi eesmärk on luua õpilastele esinemisvõimalusi, kuid konverentsi ettekannete põhjal saavad nooremad õpilased ettekujutuse loov- või uurimistööst ning oskavad teha paremini teemavalikuid. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

2.2.3. Õpilase toetamine loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö teema valikul, lähtudes õpilase huvidest ja võimetest

Kuigi kool valib loovtöö teema, ei pea õpilane etteantud temaatikast lähtuma ja saab ise teha valiku. Õpilane saab lähtuda oma huvidest ja vajadusel aidatakse koolis temale sobivat teemat leida. Õpilastele on selgitatud, et nad ei pea tegema loovtööd kooli pakutud teemal. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Etteantud temaatikast lähtudes saab õpilane valida, millise loovtöö ta täpsemalt teha soovib. „Nukumaja“ temaatika valinud õpilased jagunesid kolme meeskonda, mille liikmed valmistasid nukumaja, nukud, mööbli, tekstiilid ja nukuriided. Valmis kolm terviklikku komplekti, mis kingiti Kanepi lasteaiale. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Kui 8. klassi õpilasel pole omal kindlat soovi, siis suunatakse ta kooli poolt väljapakutud temaatika juurde ja püütakse sellest lähtudes leida õpilasele sobivam loovtöö. On aidatud õpilasel leida sobivam loovtöö nt tema ema tegevusalast (tordivalmistamine) lähtudes. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Kool aktsepteerib õpilase tehtud valikut. (07.02.2017 hoolekogu esindajaga vestluse protokoll nr 1; 15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

Direktori sõnul on oluline sündmus põhikooli loovtöö protsessis märtsikuus toimuv tööde eelseminar, kus õpilane annab ülevaate, kuidas tal töö on sujunud, ja juhendaja, kuidas on õpilane töö tegemise protsessis arenenud. Nii õpilane kui juhendaja saavad kooli juhtkonnalt ja teistelt juhendajatelt soovitusi ja tagasisidet ning õpilased saavad kindlust ning innustust jätkamiseks. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Kooli juhtkond on arvamusel, et eelseminar toetab õpilasi loovtöö tegemisel.

2.2.4. Õpilase arengu hindamise kriteeriumid seoses loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisega

Õpilase arengu hindamise kriteeriume koolis välja töötatud pole. Loovtööde koostamise ja vormistamise juhendis on esitatud hindamismudel ja sätestatud hindamise eesmärgid: 1) kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta; 2) kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut. Hinnatakse 1) töö sisu; 2) loovtöö protsessi (õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisuskust); 3) loovtöö vormistamist. Kolmanda kooliastme loovtöid hinnatakse koolis hindega, mis kantakse 8. klassi tunnistusele.

Direktori sõnul antakse õpilase tööle hinnangut mitmes osas. Kõigepealt eelseminaril ja seejärel töö kaitsmisel. Oluline on juhendaja oskus märgata õpilase arengut. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Loovtööde kaitsmisest tehakse koolis protokoll, kus on kirjas nii õpilaste hinded kui ka hinnangud õpilase arengule töö koostamise protsessis. Kaitsmine on avalik ja komisjon teeb avalikult teatavaks nii hinded kui toob lühidalt välja iga õpilase töö ja arengu positiivsed aspektid. Individuaalselt ja pikemalt annab igale õpilasele tagasisidet komisjoni esimees (direktor või õppealajuhataja). (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Järelevalve läbiviija tutvus loovtööde kaitsmise komisjoni 05.05.2016 protokolliga, millest nähtub, et hinnangutes on pööratud põhitähelepanu töö vormistamisele, blogi pidamisele, ajakavast kinnipidamisele ja esinemisele töö kaitsmisel.

Gümnaasiumi õppematerjalis „Kanepi gümnaasiumi uurimistöo koostamise ja vormistamise juhend on kirjas, et hinnatakse järgimisi valdkondi: 1) sisu, 2) vormi, 3) protsessi, 4) avalikku esinemist ehk kaitsmist.

Töö retsensent toob kaitsmisel välja töö plussid ja miinused. Tööd hinnatakse hindega, mis kantakse lõputunnistusele. Komisjoni liikmed annavad kaitsmisel tagasisidet, mis kajastuvad ka hindamiskomisjoni protokollis. Protokollid on käsikirjalised. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

2.3. Õpilase arengu toetamine õppetöö läbiviimisel

2.3.1. Õpilase võimete, eripära ja vajaduste väljaselgitamiseks kasutatavad meetodid ning tegevused

Vestluses õppealajuhatajaga selgus, et 1. klassi tulevatel õpilastel on lasteaiast saadud koolivalmiduse kaardid, mille klassiõpetaja läbi töötab ja millelt saadud informatsiooniga arvestab, viies vajadusel läbi vestluse lapsevanemaga. 1. klassi õpetaja kohtub 1. klassi tulevate õpilaste ja nende vanematega juba kevadel, tavaliselt märtsikuus. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Kaks korda õppeaastas teeb õppealajuhataja õppenõukogus ja hoolekogus kokkuvõtte õpilaste edasijõudmisest: heade ja väga heade ning mitterahuldavate õpitulemustega õpilaste arv ja %, eeskujuliku käitumisega õpilaste arv. Hoolekogu 05.09.2016 protokollist ja õppenõukogu 28.09.2016 koosoleku protokollist nr 5 nähtub, et õppealajuhataja tegi ka statistilise kokkuvõtte põhikooli ja gümnaasiumi eksamite tulemustest ja õpilaste edasiõppimisest, kuid analüüsi ei olnud tehtud.

Vastavalt kooli õppekavas sätestatule viiakse igal kevadel põhikooliklassides (v.a 3., 6. ja 9. klassis) läbi arvestus, millega hinnatakse vajalike õpitulemuste saavutamist. Tasemetöö võib olla lõimitud töö mitme õppeaine põhjal. Õppekava järgi ja õppealajuhataja sõnul on 1. ja 2. klassis arvestuseks funktsionaalse lugemise test, 7. klassis on arvestustöös integreeritud loodusained.

(08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Vastavalt õppekavale toimub 8. klassis eesti keele ja kirjanduse ühistöö II trimestri lõpus. Direktori sõnul on õpetajatel kohustus teha tasemetöö analüüs ning sellest lähtudes korrigeeriks oma tööd. Arvestuse tulemused on ka õppekava muutmise aluseks. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

Vastavalt PGSi § 37 lõikele 5 kehtestab arenguvestluse tingimused ja korra kooli direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule. Kooli arenguvestluse tingimused ja kord on kinnitatud direktori 17.09.2013 käskkirjaga nr 1-2/6. Õppenõukogu on oma arvamuse andnud 09.09.2013 koosolekul. Kooli hoolekogu arenguvestluse tingimusi ja korda arutanud ei ole. Kooli „Arenguvestluse tingimused ja kord“ on avalikustatud kooli veebilehel. Õpilase eripära, võimete ja vajaduste väljaselgitamiseks ning õpilase arengu toetamiseks korraldab kool kord õppeaastas õpilase ja tema vanemaga arenguvestluse.

Kooli arenguvestluse läbiviimise korras on kirjas, et arenguvestluse vormiks on küsimused õpilasele ja tema vanemale ning vestlus. Arenguvestluse küsimused töötab välja klassijuhataja lähtuvalt oma klassi ning õpilase individuaalsusest. Järelevalve läbiviija sai kohapeal tutvuda iga klassijuhataja koostatud lühikokkuvõttega 2015./2016. õppeaastal läbiviidud arenguvestlustest. Kokkuvõtetes oli kirjas toimunud arenguvestluste arv, kellega arenguvestlust ei toimunud ja põhjendus ning arenguvestlusel õpilaste või lapsevanemate tehtud ettepanekud, välja toodud probleemid. Koolis kehtestatud „Arenguvestluse läbiviimise korras“ pole fikseeritud, kas ja kuidas teeb klassijuhataja kooli juhtkonnale ülevaate läbiviidud arenguvestlustest. Põhikooli õpilastest ei osalenud möödunud õppeaastal 147 õpilasest arenguvestlusel kümme õpilast, millega pole täidetud PGSi § 37 lõike 3 nõue, et õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse temaga kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

2.3.2. Ainetundide ettevalmistamisel ja läbiviimisel iga õpilase võimete ja eripäraga arvestamine

Klasside auditi käigus läbi viidud tundide vaatluste kokkuvõttele tuginedes ütleb õppealajuhataja, et tundide planeerimisel võtavad õpetajad arvesse õpilaste eripärasid. Koostatakse erineva raskusastmega töölehti, antakse erinevaid tööülesandeid vastavalt õpilase võimetele. Näiteks 1. ja 2. klassis ei pea iga kord iga õpilane õppima luuletust pähe, võib ka lugeda luuletust soravalt või teha luuletuse kohta joonistuse. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Juhtkonna poolt vaadeldud tundide kohta vormistatakse kokkuvõtte, mis koosneb tunni lühikirjeldusest, tugevatest ja arendamist vajavatest külgedest ja kokkuvõtvast hinnangust tunni kohta (5. kl eesti keele tunni 28.02.2017 vaatluse kokkuvõtte). Direktor on tundide vaatluse käigus märganud, et õpetaja on kavandanud õpilastele mahult või raskusastmelt erinevaid ülesandeid. Õpilase eripärast lähtudes on planeeritud individuaalseid õpiülesandeid näiteks raamatukogus, juhendajatena kasutatakse kas raamatukogu töötajat, õppealajuhatajat või karjäärikoordinaatorit. Direktor jälgib sissekandeid e-Kooli päevikus ja kui tekib küsimusi, siis ta vestleb õpetajaga. Kui direktorini jõuab informatsioon mõne ebakoha kohta mõnes tunnis või tekib õpetajal endal tunni ettevalmistamisel või läbiviimisel küsimusi, siis esimesena vaadataksegi koos, kuidas oli tund planeeritud, kas oli arvestatud jõukohasusega. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Järelevalve läbiviimise käigus vaadeldud tundides tegid õpetajad tunni käigus muudatusi või kohandusi, et toetada õpilaste keskendumisvõimet, nende huvisid ning tugevusi.

2.3.3. Õppetöö läbiviimiseks kasutatava õppemetoodika, -viiside ja –vahendite valimine

Kooli õppekavas on kirjas, et väljundipõhises õppes käsitatakse õppijat õppeprotsessi aktiivse osalejana. Õppealajuhataja selgitas, et õpetajad tutvustavad õppeainet (kursust) kohe sügisel. Õpetaja saab küsida õpilastelt tagasisidet oma õpetatava aine kohta, mis pole õppealajuhataja sõnul viimasel ajal nii kasutatav. Enne kursuse algust küsitakse õpilaste ootusi kursuse sisu kohta. Iga kursuse lõpus annavad õpilased tagasisidet kirjalikult. Õpetajad on hakanud rohkem kasutama aktiivõppe meetodeid, ka IT-vahendite kasutamine on saagenenud, kuna kooli varustatus on parem ja koolis töötab haridustehnoloog, kes tutvustab õpetajatele uusi programme ja keskkondi, toetab ning nõustab õpetajaid. Teist õppeaastat toimub kord trimestris e-õppepäev ning õppealajuhataja sõnul on ka see andnud tõuke õpetajatele kasutada õppetöös rohkem digiseadmeid ja erinevaid e-keskkondi ning -programme. Õpetajad kasutavad õppealajuhataja sõnul päris palju esitlusi. Kasutatakse ka ümberpööratud klassiruumi meetodikat, kus õpilased valmistavad kodus või iseseisvalt uue materjali ette ning tunnis tutvustatakse seda siis kõigile. Toimuvad õppekäigud nii kodukohas ja lähemas ümbruses kui ka kaugemale. Õpetajad peaksid õppetööd planeerima nii, et suur osa õppetööst tehakse ära tunnis ja et koduste ülesannete maht oleks minimaalne. Õpilastele antakse valikuid rühmade moodustamisel, esitluse teema täpsustamisel, kas teha kontrolltööd õpikuga või ilma, kas arvutada abivahenditega või ilma. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Direktori peab oluliseks, et õpilased osaleksid rahvusvahelistes projektides, sest niimoodi saavad nad praktiseerida võõrkeelt, teha erinevaid praktilisi töid ja ülesandeid. Põhikooli kolmanda kooliastme ja gümnaasiumi õpilastele on toimunud aktiivõppepäevad Tõraveres, TÜ teaduskooli õpikojad keemias, füüsikas, bioloogias. Kooli on kutsunud lektoreid erinevatelt elualadelt. Käiakse väljasõitudel erinevates Eestimaa paikades, osaletakse KIKi projektides. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

Kooli üldtööplaanis (kinnitatud õppenõukogu 29.08.2016 koosolekul, õppenõukogu protokoll nr 5 punkt 6) on õppe- ja kasvatusprotsessi tegevusteks õppekäigud igas klassis vähemalt kaks korda õppeaastas, osalemine KIKi ja Erasmuse projektides.

2.3.4. Diferentseeritud õpiülesannete kasutamine ja kodutööde diferentseerimine

PRÕK § 5 lõike 4 punkt 8 kehtestab, et õpet kavandades ja ellu viies kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldab õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsusega.

Kodutöö diferentseerimise kohta märkis õppealajuhataja, et tundide vaatlusel pole ta diferentseeritud kodutööde andmist märganud. (15.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Käsitöö- ja kunstiõpetuse õpetaja rääkis vestlusel, et tema jaoks on erineva mahu ja raskusastmega õpiülesannete ja kodutööde andmine tavapärane praktika. Õpilane saab proovitöö järel otsustada, kas tahab teha suuremahulise töö, mis eeldab ka suuremat kodutöö mahtu. Koos õpilasega tehakse tööplan, milles lepitakse kokku töö maht ja töö valmimise etapid. (15.02.2017 õpetajaga vestluse protokoll nr 5).

Hoolekogu esindaja selgitas, et kodutööde teemadel on olnud arutelusid nii klassi lapsevanemate koosolekul, arenguvestlustel kui hoolekogus. Rahulolematust on tekitanud näiteks nõue pidada kodus blogi kehalises kasvatuses ja käsitöö ülesannete kohta. Kooli juhtkond on õpilaste ja lapsevanemate arvamustega arvestanud ning nüüd selliseid koduseid ülesandeid ei anta. (07.02.2017 hoolekogu esindajaga vestluse protokoll nr 1)

Järelevalve läbiviija vaadeldud tundides kodutöid ei diferentseeritud, kuigi tegemist oli hariduslike erivajadustega õpilaste (edaspidi *HEV-õpilaste*) klassidega.

Direktori sõnul antakse diferentseeritud õpiülesandeid sagedamini matemaatika ja eesti keele tundides. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

Järelevalve läbiviimise käigus

vaadeldud tundides täitsid kõik õpilased ühel ajal ühesuguseid õppeülesandeid. Hariduslike erivajadustega õpilaste klassis (2.b klass), kus üks õpilane õpib lihtsustatud õppe tasemel, pakkus õpetaja lihtsustatud õppe tasemel õppivale õpilasele lisajuhendamist. Nimetatud õpilasele koostatud ainekavas oli õppetöö diferentseerimise ainukese võimalusena märgitudki lisajuhendamine. Õppealajuhataja selgitas, et kevadised arvestustööd koostatakse lihtsustatud õppe tasemel õppivatele õpilastele nende eripärast ja tasemest lähtudes. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Andekate õpilaste toetamise tegevusena nimetati nende ettevalmistamist olümpiaadideks ja õpilaskonkurssideks. Õpetaja annab neile õpilastele lisamaterjali kodus ülevaatamiseks ja siis koos arutatakse see enne olümpiaadi läbi. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Kooli üldtööplaani õppe- ja kasvatusprotsessi eesmärgi „mitmekesised õppevormid toetavad individuaalset lähenemist ja häid tulemusi õppetöös“ on üheks tegevuseks märgitud rohkem tegelemist andekamate lastega. Nimetatud tegevus on sõnastatud üldiselt, koolis pole kokku lepitud ühiseid põhimõtteid andekate arengu toetamiseks. Vastav regulatsioon puudub ka kooli õppekavas.

2.3.5. Hindamismeetodite, -vahendite ja –viiside kasutamine õppetöö hindamisel, kujundav hindamine

Kooli õppekava punktis 1.7. „Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus“ on esitatud hindamise eesmärk ja põhimõtted, hindamine 5-palli süsteemis, järelevastamine ja järeltööde sooritamine, kujundav hindamine, käitumise ja hoolsuse hindamine ja põhikooli lõpetamine. Esitamata on gümnaasiumi hindamise ja lõpetamise korraldus, mida nõuab GRÕK § 19 lõike 6 punkt 4.

Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse koolis hindeid 5-palli süsteemis, millele võib õpetaja lisada märgi „+“ või „-“, (ei kehti trimestri- ja aastahinnete kohta), kui õpilase töötulemus õpilase individuaalsust ja võimeid arvestades on saavutatud suurema või väiksema pingutusega. 1. klassis kasutatakse kirjeldavat sõnalist hinnangut, millega antakse tagasisidet õpilase edu, edasijõudmise ning arenguvõimaluste kohta igas õppeaines eraldi. Hindamise põhimõtetes on sätestatud võimalus valikainetes hinnata õpilast sõnalise hinnanguga „arvestatud“ või „mittearvestatud“ ning need õppeained, milles õpilast hinnatakse mitmeeristavalt, kinnitatakse õppenõukogus iga õppeaasta alguses. Käesoleva õppeaasta algul õppenõukogu selliseid õppeaineid kinnitanud ei ole. Õppenõukogu 09.11.2015.a koosoleku protokollis nr 1 on otsus hinnata sõnaliselt õpitulemusi gümnaasiumi valikkursuses „Funktsionaalne lugemisoskus loodusainetes“, kuid kooli õppekava gümnaasiumi valikkursuste nimekirjas selline kursus puudub. Hindamise korraldus sätestatakse kooli õppekavas. Vastavalt PGSi § 17 lõikele 2 kehtestab muudatused kooli õppekavas kooli direktor. Kooli õppenõukogu pädevuses ei ole kinnitada kooli õppekava muudatusi. Peab kaaluma, kuid võrd otstarbekas on iga õppeaasta alguses muuta õppeainete hindamist.

Õppeaasta üldtööplaanis on üks eesmärke märgata ja toetada õpilase individuaalsust pideva tagasiside kaudu. Õppealajuhataja sõnul on ühe tegevusena kokku lepitud, et e-Koolis aineõpetaja märgib hinde juurde kommentaari. Tutvudes elektroonse päevikuga selgus, et numbriliste hinnete juurde on kommentaare märgitud üksikul juhul. Õppealajuhataja sõnul kirjutatakse tagasisidet rohkem tööde peale. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Üldtööplaanis on õppe- ja kasvatusprotsessi arendustegevusena märgitud „sõnalisel

hinnangud õpilastele, õpetajatele“. Selliselt sõnastatuna pole tegevus üheselt mõistetav: kes, millal, mille kohta ja kuidas sõnalis hinnanguid annab, kas ja kuidas neid fikseeritakse.

Kooli õppekavas on nimetatud ühe hindamisvahendina õpimappi. Direktori sõnul seda meetodit kasutatakse. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 5) Järelevalve käigus õpimappidega ei tutvutud.

2.3.6. Õpilaste ja vanemate teavitamine hindamise korraldusest ning hinnetest ja hinnangutest

PRÕK § 19 lõike 4 kohaselt on õpilasel õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindale ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

Kooli õppekavas on sätestatud, et kool tagab õpilasele ja vanematele teabe kättesaadavuse õppe- ja kasvatuskorralduse, sh õpilase hindamise kohta. Õppeainetes käsitletavat teemat, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks aineõpetaja poolt e-kooli kaudu iga trimestri alguses.

Kooli kodukorras on kirjas, et lapsevanematele tutvustatakse üldisi õpitulemuste, käitumise ning hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda lastevanemate koosolekul. Õpilane ja tema seaduslik esindaja saavad teavet hinnete ja käitumise kohta e-kooli, õpilase soovil õpilaspäeviku kaudu. Õppeaasta lõpus antakse põhikooli õpilasele klassitunnistus paber kandjal. Kooli kodukord on kehtestatud direktori 05.09.2016 käskkirjaga nr 1-2/3. Kodukorra kohta on andnud oma arvamuse õppenõukogu 29.08.2016 koosolekul ja hoolekogu 05.09.2016 koosolekul. Õpilasesindus kodukorra kohta arvamust andnud ei ole. Kooli kodukord on avalikustatud kooli veebilehel ja koolis koridorides paber kandjal välja pandud.

Õppealajuhataja selgitas, et hinnetest ja hindamisest teavitab õpetaja õpilasi ning lapsevanemaid e-Kooli kaudu. Iga trimestri alguses selgitab aineõpetaja hindamisega seonduvat. Lapsevanematele tutvustatakse hindamise põhimõtteid ja korraldust klassikoosolekutel ja arenguveestluste käigus. Trimestri lõpus saavad õpilased paberil e-Koolist väljaprintitud tunnistuse. 1. klassi tunnistuse koostab klassiõpetaja (vorm kinnitatud õppenõukogu 05.09.2016 koosoleku otsusega) iga trimestri lõpus. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Lapsevanemad on nii hoolekogus kui ka klassikoosolekutel küsinud hindamise korraldamise kohta küsimusi. Üheks selliseks vaidlusteemaks on olnud „X“ märgi kasutamine. Kooli õppekavas on kirjas, et märgi „X“ tähistab e-Koolis tegemata tööd, mis tuleb kindlasti sooritada 10 tööpäeva jooksul või õpetajaga kokkulepitud ajaks. Kui õpilane jätab mõjuva põhjusega selle ülesande kokkulepitud ajaks täitmata, asendatakse märgi „X“ hindega „1“. Hoolekogus oli arutelu „X“ kasutamise osas. Lapsevanemad märkisid, et õpilased ei saa alati aru, mille eest see märgi on tehtud, millist tegemata tööd mõeldakse. Hoolekogu ei võtnud seisukohta, vaid andis info juhtkonnale edasi. (07.02.2017 hoolekogu esindajaga vestluse protokoll nr 1) Kooli direktor ja õppealajuhataja selgitasid, et „X“ märkimise osas on olnud emotsioone ja et see on märgi, mitte hinne. Juhtkonna liikmed jälgivad e-Kooli kaudu hindamist ja vajadusel vesteldakse õpetajatega. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

Kooli üldtööplaanis on õppe- ja kasvatusprotsessi eesmärgi „õpilased oskavad ja tahavad õppida“ üheks tegevuseks, et õpetaja parandab tehtud kontrolltööd nädala jooksul. Pigem on tegemist hindamise korraldamise tegevusega, mille peaks sätestama kodukorras.

Kooli õppekavas pole sätestatud hinnete ja hinnangute vaidlustamise korda. Kooli kodukorras vajab hindamise korraldus ning hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord detailsemalt lahti

kirjutamist. Hindamine peab olema nii õpilasele kui vanemale arusaadav ning hindamise põhimõtted ette teada.

2.3.7. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted õppekavas

PRÕK § 24 lõike 6 punkt 9 ja GRÕK § 19 lõike 6 punkt 6 ütleb, et kooli õppekava üldosas esitatakse õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Kooli õppekava punktis 1.11. „Õpetajate koostöö ja planeerimise põhimõtted“ on lahti kirjutatud töö planeerimise põhimõtted, sh ka nõuded õpetajate töökavale. Õpetajate töökavade vaatlusel selgus, et kehtestatud nõuetest töökavade koostamisel kinni peetud ei ole.

Õpetajate koostöö põhimõtteid kooli õppekava eelpool nimetatud punktis esitatud ei ole. Direktor möönab, et koostöö vajab eestvedajat ja juhendamist. Kuigi mõni õpetaja on toonud välja, et vajalik oleks tihedam ainetevaheline koostöö ja planeerida 4. – 9. klassini õpe teemapõhiselt, siis pole olnud eestvedajat. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Õppealajuhataja sõnul teevad õpetajad koostööd ainekavade väljatöötamisel. Esimeses kooliastmes toimuvad maikuus keskuste päevad, mida valmistatakse ette ja viiakse läbi ühiselt. (13.08.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Koolis toimuvad igal nädalal õpetajate infokoosolekud. Vastav tegevus on kirjas ka kooli üldtööplaanis eestvedamise ja juhtimise valdkonna tegevusena. Õppenõukogu tegevus on planeeritud üldtööplaanis ning kavandamisel on arvestatud haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruses nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ nimetatud pädevustega. Õppenõukogu protokollide vaatlusel selgus, et õppenõukogu koosolekutel käsitletakse ka teemasid, mis õppenõukogu pädevusse ei kuulu (nt 05.09.2016 koosolekul õpiabi vajavate õpilaste nimekirja ja pikapäevarühma arvatavate õpilaste nimekirja arutelu ning õpetajate ettepanekud nimekirja koostamiseks, 28.11.2016 koosolekul õpilastele I trimestri mitterahuldava käitumishinde otsustamine ja noomituse määramine; 06.01.2017 koosolekul õpiabi vajavate õpilaste nimekirja muutmine). Direktori sõnul on see olnud vajalik, sest õppenõukogust võtavad osa kõik ja kõik koos saavad oma arvamusi öelda. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

2.4. Haridusliku erivajadustega õpilaste märkamine, erivajaduste fikseerimine, tugimeetmete määramine ja rakendamine

Vastavalt PGSi § 47 lõikele 2 on kooli õppekava üldosa punktis 1.8. „Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamine“ sätestatud HEV-õpilaste väljaselgitamise, õpiabirühma ja logopeedilisse rühma vastuvõtmise ja õppe korraldus ning HEV-õpilase toetamise teise tasandi nõustamise korraldus.

Kooli juhtkonna selgituste kohaselt on esimene õpilase erivajaduse märkaja õpetaja. Esimese meetmena rakendatakse õpilasele konsultatsiooni ja õppetöö diferentseerimist. Kui see meede ei aita või ei toimi, siis pöörduv õpetaja hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi HEVko) poole. Direktor on 01.09.2015 käskkirjaga nr 1-2/3 määranud HEVkoks õppealajuhataja ja kinnitanud HEVko ametijuhendi.

HEVko algatab õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi avamise ja korraldab selle täitmise. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Direktori 05.09.2016 käskkiri nr 1-2/5 „Individaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutava isiku määramine“ paneb kaardi avamise kohustuse HEVkole ja määrab täitmise eest vastutajaks klassijuhataja.

Septembri 2. ja 3. nädalal ja iga trimestri lõpus kutsub HEVko kokku haridusliku erivajadustega õpilaste õppe ümarlauad. HEV-ümarlauas tehtud otsuste põhjal on direktor välja andnud

käskkirja, kus kinnitatakse tugiteenuseid saavate õpilaste nimekiri. Käskkirjas pole näidatud, milliseid tugiteenuseid need õpilased saavad. Vestluses kooli juhtkonnaga selgus, et tegemist on kohustusliku konsultatsiooniga ja tunnivälise individuaalse juhendamise klassi- või aineõpetaja poolt ning tugiteenust pole märgitud seetõttu, et kooli õppekavas on sätestatud esmaseks tugiteenuseks kohustuslik ainealane õpiabi aineõpetaja juures. Nimetatud meetmest teavitab õpilast ja lapsevanemat klassijuhataja. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Kui õpilasele on määratud tugiteenusena kohustuslik konsultatsioon või individuaalne juhendamine direktori käskkirjaga, siis annavad õpetajad HEVkole tagasisidet tugiteenuse rakendamise kohta ja täidetakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaarti. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3). Kool rakendab õpiabirühma ajutise õpiraskusega õpilastele alates jaanuarist 2017. Direktori 09.01.2017 käskkirjaga nr 3-8/15 on kinnitatud õpiabirühmade koosseis ning õpiabitunde andvad õpetajad. Õpiabirühma vastuvõtmise otsusest informeerib lapsevanemaid HEVko. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Logopeediline õpiabi on rakendatud septembri lõpust (direktori 26.09.2017 käskkirja nr 3-8/5). Õpiabi saavad õpilased ühe tunni nädalas.

Kooli õppekava sätestab, et õpiabitundide läbiviimise aluseks on õpiabirühma õpetaja töökava, mille koostamisel lähtutakse õpilase individuaalsusest ja vastava klassi aineõpetaja töökavast. Õpiabirühma töökavasid koolis ei olnud.

Vastavalt haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määruse nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ § 3 lõikele 6 peab õpilasele koostama õpiabirühma tundideks individuaalse õppekava, lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast.

Kool on jätnud nimetatud nõuded täitmata. Kooli õppekava on vaja viia kooskõlla nimetatud nõudega ning õpiabitundideks koostada õpilastele individuaalne õppekava.

Õppealajuhataja selgitas, et kuna õpiabirühmad töötavad käesolevast poolaastast, siis töökavad on koostamisel. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

Õppealajuhataja sõnul analüüsitakse HEV-ümarlauas õpilastele rakendatud tugimeetmeid kord trimestris ja tehakse vajadusel muutusi rakendatud tugimeetmetes. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2) Nii on sätestatud ka kooli õppekavas.

Direktor on oma 09.11.2016 ja 6.01.2017 käskkirjaga teinud muudatusi tugiteenuseid saavate õpilaste nimekirjas. Kui septembris oli tugiteenuseid saavate õpilaste nimekirjas 67 õpilast, siis jaanuaris 49 õpilast. Logopeedilist õpiabi saavate õpilaste nimekirjas jaanuaris muudatusi tehtud ei olnud.

Kool on avanud kaks HEV- õpilaste klassi, kus õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava järgi. 2.b klassis õpib kolm õpilast, kellest üks õpib lihtsustatud õppekava lihtsustatud õppe tasemel. 7.b klassis õpib neli õpilast, kellest kolm õpivad lihtsustatud õppekava lihtsustatud õppe tasemel ja üks PRÕK järgi. Õpilased on viidud HEV-õpilaste klassi vanema kirjalikul nõusolekul. Lihtsustatud õppekava lihtsustatud õppe tasemel õpib tavaklassi integreerituna üks 5. klassi ja üks 8. klassi õpilane.

Kõigile nimetatud õpilastele on koostatud individuaalne õppekava. Individuaalsed õppekavad on kinnitatud direktori 26.09.2016 käskkirjaga nr 3-8/6. Vastavalt PGSi § 18 lõikele 3 tuleb individuaalse õppekava koostamisse kaasata piiratud teovõimega õpilaste puhul vanem. Kool

pole seda nõuet täitnud ja lapsevanemat individuaalse õppekava koostamise protsessi kaasatud ei ole. Direktori sõnul tutvustatakse valminud individuaalset õppekava vanemale, kuid selle kohta tõendeid pole. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) Individuaalsete õppekavade vaatlusel selgus, et need koosnesid ainult õppeainete ainekavadest, mis olid koostatud põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava põhjal ja mille ülesehitus oli õppeaineti erinev. Õppealajuhataja selgitas, et rohkem pöörab ta tähelepanu õppeainete ainekavade järgi koostatud töökavadele. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Järelevalve läbiviija vaatles väikeklassides õpetavate õpetajate töökavasid, ka seal polnud õpetajad välja toonud erisusi, mida nad väikeklassis õpet läbi viies lihtsustatud õppel olevatele õpilaste jaoks teevad.

Individuaalsete õppekavadega ei olnud kehtestatud lihtsustatud õppel olevate õpilaste tunniarvust plaani, kõigi õppeainete ainekavades polnud samuti välja toodud õppetundide arvu nädalas. Järelevalve läbiviija võrdles väikeklasside õpilaste tunniplaani ja põhikooli riikliku õppekava lisas olevat tunniarvust plaani. Selgus, et 7.b klassis oli lihtsustatud õppel olevate õpilaste nädalakoormus 29 õppetundi. Direktor väitis, et nad lähtuvad lihtsustatud õppel olevate õpilaste õpet korraldades põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (edaspidi *PLRÕK*) lisas 1 toodud tunniarvust plaanist. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4) *PLRÕK* lisa 1 tunniarvust plaanis on 7. klassis 30 nädalatuundi. Selgus, et õppeainete miinimummahud on õpilastele kindlustatud, kuid kool ei kasuta üht valikõppeaineks antud tundi. Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunniarvust plaanis individuaalse õppekavaga. Kool seda teinud ei ole. Koolis vormistatud individuaalsed õppekavad ei vasta *PLRÕK* § 5 lõikes 3 nimetatud individuaalse õppekava nõuetele.

Kuigi koolis on moodustatud HEV-õpilaste klassid, neid õpilasi integreerida kas mõnda tundi koos suurema klassiga (nt 7. b klassi 7. a klassi koos ajalugu, muusika tunnid) või toimuvad üritused koos suure klassiga. Väikeklassid asuvad koolimajas kõrvuti teiste klassidega, vahetundides ja ülekoolilistel üritustel suhtlevad ja tegutsevad koos teiste õpilastega. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)

Tehakse koostööd Põlvamaa Rajaleidja keskuse spetsialistidega ja Kanepi valla sotsiaaltöötajaga. Tihe on koostöö Kanepi perearstiga. (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2)

EHISesse on kool märkinud õpilaste hariduslikud erivajadused ja rakendatud tugimeetmed. EHISesse on märgitud (13.02.2017 seisuga) õpiabirühma ajutise õpiraskustega õpilastele 42 õpilast. Tegelikult on nimetatud õpiabirühma direktori käskkirjaga vastu võetud 14 õpilast. Õppealajuhataja selgitas, et nad on märkinud EHISes õpiabirühma ka need õpilased, kellele on rakendatud direktori käskkirjaga tugiteenuseks kohustuslikku konsultatsiooni või individuaalset lisajuhendamist nende kirjutamis-, lugemis- või arvutamiskasusest tulenevalt. Kuna EHIS ei anna peale õpiabirühma teisi valikuid, siis märgiti neile õpilastele EHISes tugiteenuseks õpiabirühm. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3) Lähtudes haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määruse nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ § 3 pole konsultatsiooni või individuaalse juhendamise puhul tegemist õpiabirühmaga, ka pole neile õpilastele koostatud individuaalset õppekava, nagu näeb õpiabirühma õpilastele ette määruse § 3 lõige 6.

III. KOKKUVÕTE

3.1. Kooli õppekava koostamises osalevad õpetajad. Hoolekogu käsitleb õppekavaga seotud teemasid direktori ettepanekul. Õpilasesindus õppekava koostamises osalenud ei ole. Õppekava ja õppekava muudatuste kehtestamisel pole järgitud PGSi § 17 lõike 2 nõudeid. Põhikoolis on üks valikaine – informaatika. PRÕK § 15 lõikes 4 nimetatud vaba tunniressursi kasutamist pole kooli õppekavas põhjendatud. Lapsevanemate soovid kooli valikainete ja –kursuste pakkumisel on välja selgitatud arenguevestlustel, rahuloluküsitlustel, klassikoosolekutel. Õpilaste huvid ja soovid on välja selgitatud arenguevestlustel, aine- ja klassijuhataja tundides. Gümnaasiumis annavad õpilased kirjalikult tagasisidet iga kursuse lõpus.

3.2. Loovtöö, õpilasuurimuse või praktilise töö teema valiku saavad teha õpilased oma huvidest ja soovidest lähtuvalt. Kool on kahel viimasel õppeaastal välja pakkunud kolmanda kooliastme loovtöö temaatika („Nukumaja“, „Laulupidu“). Gümnaasiumis pakuvad õpilasuurimuse teemad välja õpetajad. Märtsikuus teevad õpilased oma loovtööst ülevaate eelseminaril, kus antakse tagasisidet ning soovitusi nii õpilasele kui juhendajale. Kolmanda kooliastme loovtöid hinnatakse koolis hindega, mis kantakse 8. klassi tunnistusele. Hindele lisaks saavad õpilased sõnalise tagasiside oma arengule loovtöö koostamise protsessis. Gümnaasiumi õpilasuurimuse või praktilise töö korraldust kooli õppekavas esitatud ei ole.

3.3. Õpetajad selgitavad õpilaste võimed, eripära ja vajadused välja õppe- ja kasvatustegevuse käigus, võttes aluseks õpitulemuste saavutatuse. Ainetundide läbiviimisel võtavad õpetajad arvesse õpilaste eripärasid. Diferentseeritud kodutööde andmise võimalusi ei kasutata. Koolis hinnatakse õpilaste teadmiste ja oskuste saavutatust 5-palli süsteemis. 1. klassis kasutatakse kirjeldavat sõnalist hindamist. Kooli kodukorras vajab hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord detailsemalt lahti kirjutamist. Kooli õppekavas pole sätestatud hinnete ja hinnangute vaidlustamise korda. Õpetajate koostöö põhimõtteid kooli õppekava üldosas esitatud ei ole. Õpetajad teevad omavahel koostööd iganädalastel infokoosolekutel, õppenõukogu koosolekutel. Õppekavas esitatud nõuetest õpetaja töökavale koolis kinni ei peeta ja õpetajate töökavad on erineva ülesehitusega.

3.4. Koolis on avatud kaks HEV-õpilaste klassi, õpiabirühmad ajutise õpiraskustega õpilastele ja õpiabirühmad logopeedilist abi vajavatele lastele. Direktori käskkirjaga on kinnitatud õpilaste nimekiri, kellele rakendatakse tugiteenusena kohustuslikku konsultatsiooni või individuaalset tunniväliselt juhendamist. Nõustamiskomisjoni soovitusel ja lapsevanema nõusolekul rakendatakse kuuele õpilasele lihtsustatud õppekava ning ühele õpilasele õpitulemuste vähendamist matemaatikas. Kinnitatud individuaalsed õppekavad koosnevad õppeainete ainekavadest ega vasta individuaalsetele õppekavadele kehtestatud nõuetele. Lapsevanemad individuaalsete õppekavade koostamise protsessi kaasatud ei ole. Õpiabirühma õpilastele pole kehtestatud individuaalset õppekava õpiabirühma tundideks.

IV. Muud olulised tähelepanekud

4.1. Kehtiva tunniplaani ja õppekava tunnijaotusplaani võrdlemisel selgus, et 5. ja 9. klassi tunniplaani ei vasta õppekavas kehtestatud tunnijaotusplaanile.

5. klassis oli nädala tunniplaanis 27 õppetundi, õppekava tunnijaotusplaani järgi oleks neil pidanud olema 28 õppetundi. Erinevus on tingitud asjaolust, et 5. klassi tunnijaotusplaanis on

ette nähtud inimeseõpetuse tund, kuid käesoleval õppeaastal 5. klassis seda õppeainet pole. Tunnijaotusplaani muudatusega viidi seni 4. ja 5. klassis õpetatud inimeseõpetus 5. ja 6. klassi. Praegune 5. klass on läbinud inimeseõpetuse ühe tunni ulatuses.

9. klassis on II poolaastal 31 õppetundi nädalas kooli õppekava tunnijaotusplaaniga kehtestatud 32 asemel põhjusel, et kunstiõpetuse (joonestamine) tunde oli I poolaastal kaks nädalatundi (õppekava tunnijaotusplaanis üks nädalatund) ja 9. klassis õppekoormus I poolaastal 33 õppetundi nädalas. Kooli õppekava ei sätesta sellist õppekorraldust, samuti on see vastuolus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 sätestatud põhikooli õpilase suurima lubatud nädala õppekoormusega 9. klassis.

Tunnijaotusplaanis tehtud muutusi pole õppenõukogu, hoolekogu ega õpilasesindus arutanud. Täitmata on PRÕK § 24 lõige 4 sätestatud nõue, et kooli õppekava ja selle muutused esitataks enne kehtestamist kooli hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele.

4.2. Vastavalt GRÕK § 19 lõike 6 punktile 2 peab kooli õppekava üldosas olema kirjeldatud gümnaasiumis õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtteid. Kooli õppekavas vastavad põhimõtted puuduvad. Kooli õppealajuhataja sõnul peetakse arvestust, milliseid kursusi õpilased on läbinud ning igal sügisel tehakse muudatusi valikkursuste loendis. Üheks põhjuseks õpilaste vähesus gümnaasiumiklassides (G10 õpib kolm õpilast, gümnaasiumis kokku 22 õpilast). Oluliseks muudatuse põhjuseks on juhtkonna sõnul personali liikumine. Nii pole olnud võimalik anda valikkursust „Programmeerimise alused“ ja uue füüsikaõpetaja tulekuga asendus valikkursus „Teistsugune füüsika“ kursusega „Ilmafüüsika“ (08.02.2017 juhtkonnaga vestluse protokoll nr 2). Toimunud muutused kooli õppekava üldosas ei kajastu. Kõigi kooli õppekava üldosas esitatud valikkursuste kohta ei ole koostatud ainekavu. Õppekava üldosas ei ole nimetatud valikkursust „Ilmafüüsika“, samas on selle kursuse ainekava õppekavas olemas.

4.3. Vastavalt GRÕK § 11 lõike 4 punktile 1 peab gümnaasium võimaldama õpilastele valikkursusi keele ja kirjanduse valdkonnas vähemalt nelja kursuse ulatuses. Kooli õppekavaga on keele ja kirjanduse valdkonnas ainult üks valikkursus – „Kõne ja väitlus“.

4.4. Järelevalve läbiviija vaatles õpetajate töökavu, mis on e-koolis igale õpetajale kättesaadavad. Kooli õppekava punkt 1.11. sätestab, et õpetaja töökava sisaldab õppeaine mahtu, õppeteemasid ja oodatavaid õpitulemusi, kavandatud hindamismeetodite kirjeldust, kokkuvõtva hindamise kirjeldust ja hindamiskriteeriume, olulisemaid põhimõtteid üldpädevuste, läbivate teemade ja lõimingu teostamisel, planeeritavaid üritusi ja kasutatavat õppekirjandust. Vaadeldud töökavad olid erineva ülesehitusega, koosnedes peamiselt õpitava teema, kasutatava õppematerjali, õpitulemuste ja hindamise kirjeldusest. Õppealajuhataja tunnistas, et õpetajate töökavad on väga erineva kvaliteediga, pole ühesuguse ülesehitusega ning et õpetajate töökavale peaks rohkem tähelepanu pöörama. (13.02.2017 õppealajuhatajaga vestluse protokoll nr 3)

4.5. Vastavalt PGSi § 37 lõikele 2 tagatakse õpilasele koolis vähemalt eripedagoogi (sh logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Koolis töötab logopeed (0,5 ametikohta) ja alates jaanuarist 2017 sotsiaalpedagoog (0,5 ametikohta), kelle kvalifikatsioon ei vasta nõutele, kuna tal on üldkeskharidus. Sotsiaalpedagoogiga on sõlmitud tähtajaline tööleping üheks aastaks. Vastavalt PGSi § 74 lõikele 7 saab tähtajalise töölepingu sõlmida kvalifikatsiooninõuetele mittevastava õpetajaga, tugispetsialistide kohta see säte ei kehti. Koolis ei ole loodud psühholoogi ametikohta ega tagatud psühholoogi teenust.

4.2. EHISE andmetel ja õppeasutuses kohapeal kontrollitud dokumentide põhjal selgus, et seitsme töötaja kvalifikatsioon ei vasta haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ (edaspidi *määrus*) § 3 lõikes 1 ja § 4 lõikes 3 kehtestatud nõuetele, kuna neil puudub magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon:

- 1) Õpetaja (matemaatika) kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, kuna tal puudub magistrikraad. Õpetaja on lõpetanud Tartu Ülikooli bakalaureuseõppe 2010. aastal, töötab koolis alates 2016. aastast ning temaga on sõlmitud tähtajaline tööleping üheks aastaks.
- 2) Õpetaja (informaatika) kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, kuna tal puudub magistrikraad. Õpetaja on lõpetanud Tartu Ülikooli bakalaureuseõppe 2014. aastal, töötab koolis alates 2015. aastast haridustehnoloogina. Informaatika õpetajana on temaga sõlmitud 2016. aastast tähtajaline tööleping üheks aastaks.
- 3) Õpetaja (tehnoloogiaõpetus) kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, kuna tal on üldkeskharidus. Õpetaja töötab koolis majandusjuhatajana alates 2011. aastast (tähtajatu tööleping) ja õpetajana alates 2016. aastast ning õpetaja tööleping on tähtajaline, kuni 06.06.2017.
- 4) Õpetaja (ajalugu) kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, kuna tal puudub magistrikraad, töötab koolis alates 2013. aastast raamatukogu töötajana tähtajatu töölepinguga. Direktori selgituste kohaselt pole ta ajaloo õpetaja 0,2 ametikohale konkursi kuulutanud. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)
- 5) Õpetaja (kehaline kasvatus) kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, kuna tal on üldkeskharidus. Töötab koolis alates 2008. aastast ja temaga on sõlmitud tähtajatu tööleping. Direktor selgitas, et on igal aastal kuulutanud välja konkursi kehalise kasvatusõpetaja leidmiseks, aga ametikohta pole õnnestunud täita töötajaga, kelle kvalifikatsioon vastaks nõuetele. (15.02.2017 direktoriga vestluse protokoll nr 4)
- 6) Õpetaja (tantsuõpetus) kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, kuna tal on üldkeskharidus. Töötab alates 2016. aastast ning temaga on sõlmitud tähtajaline tööleping üheks aastaks.

Direktor pole taganud PGSi § 74 lõigete 6 ja 7 täitmist, olles jätnud läbi viimata avaliku konkursi ajaloo õpetaja vaba ametikoha täitmiseks ning kehalise kasvatusõpetajaga, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, on sõlmitud tähtajatu tööleping.

EHISes polnud kool teinud märget tähtajaliste töölepingute kohta. Järelevalve käigus tegi kool muudatused EHISes ja info tähtajaliste töölepingute kohta on sisse viidud.

V. ETTEPANEKUD KOOLI DIREKTORILE

5.1. Kehtestada kooli asjaajamise korras nõuded klassi lapsevanemate koosoleku protokollide vormistamise ning dokumendina registreerimise kohta.

5.2. Haldusmenetluse seaduse § 55 lõikest 1 lähtudes näidata õppekava muutmise käskkirjas, mida ja kuidas õigusaktis muudetakse.

5.3. Loobuda kolmanda kooliastme loovtöö numbrilisest hindamisest, keskendudes hinnangu andmisel õpilase arengule ja õpilase enesehindamisele, ja töötada välja õpilase arengu kriteeriumid.

5.4. Sõnastada kooli üldtööplaanis eesmärgid ja tegevused nii, et need oleksid konkreetsed, selged ja mõõdetavad. Sätestada kriteeriumid, mille alusel on hiljem võimalik mõõta eesmärgi saavutatust.

5.5. Õppeaasta lõpus teha õppe- ja kasvatustegevuse tulemuste statistikast lähtuv analüüs ja arutada see läbi õppenõukogus.

5.6. Täiendada „Arenguvestluse läbiviimise korda“ sätetega, millal ja kuidas teeb klassijuhataja läbiviidud arenguveestlustest kokkuvõtte.

5.7. Kindlustada õpetajate töökavade koostamine kooli õppekavas sätestatust lähtudes.

5.8. Rakendada esimeses kooliastmes kujundavat sõnalist hindamist.

5.9. Nimetada direktori käskkirjas, millega kinnitatakse tugiteenuseid saavate õpilaste nimekiri, millist tugimeedet, kui suures mahus ja milliseks perioodiks õpilasele rakendatakse.

5.10. Välja töötada andekate õpilaste toetamise põhimõtted koolis.

5.11. Tagada kooli õppekava tunnijaotusplaanis sätestatu ja tunniplaani kooskõlla viimine.

VI. ETTEKIRJUTUS KOOLI PIDAJALE

6.1. Viia kooli põhimäärus vastavusse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 66 lõike 1 punkti 7 nõudega sätestada põhimääruses esimese õpilasesinduse valimise korraldus. Täitmise tähtaeg: 31.05.2017

VII. ETTEKIRJUTUSED KOOLI DIREKTORILE

7.1. Tagada kooli õppekava kehtestamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 4. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.2. Viia kooli õppekava vastavusse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 11 lõike 4 punkt 1 nõuetega. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.3. Viia kooli õppekava vastavusse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 19 lõike 5 nõuetega. Täitmise tähtaega: 01.09.2017

7.4. Viia kooli õppekava vastavusse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 19 lõike 6 punkti 2 ja 4 nõuetega. Täitmise tähtaega: 01.09.2017

7.5. Viia kooli õppekava vastavusse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktis 9 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.6. Viia kooli õppekava vastavusse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse „Põhikooli riiklik õppekava“ § 19 lõikes 4 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.7. Kehtestada arenguveestluse tingimused ja kord vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõike 5 nõuetele. Täitmise tähtaeg: 01.05.2017

7.8. Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 3 viia kõikide õpilastega läbi arenguveestlus. Täitmise tähtaeg: 31.05.2017

7.9. Tagada kooli kodukorra kehtestamine vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 68 lõike 2 nõuetele. Täitmise tähtaeg: 01.05.2017

7.10. Koostada õpiabirühma tundideks õpilastele individuaalsed õppekavad vastavalt haridus- ja teadusministri 22.07.2014. a määruse nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ § 3 lõikele 6. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.11. Tagada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 18 lõike 3 nõuete täitmine. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.12. Koostada individuaalsed õppekavad lähtudes Vabariigi Valitsuse 16.12. 2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud õppekava“ § 5 lõikes 3 esitatud nõuetest. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.13. Tagada kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajate ametikohtade täitmine töötajaga, kelle kvalifikatsioon vastab haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruses nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.14. Tagada kooli sotsiaalpedagoogi ametikoha täitmine töötajaga, kelle kvalifikatsioon vastab haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ §-s 4 sätestatud nõuetele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017.

7.15. Kuulutada välja ja viia läbi konkurss kvalifikatsiooninõuetele mittevastava õpetaja ametikoha täitmiseks vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 6 ja 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.16. Tagada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikes 2 sätestatud nõuete täitmine. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.17. Kinnitada õpilasesinduse põhimäärus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 60 lõikes 5 sätestatud korras. Täitmise tähtaeg: 01.09.2017

7.18. Kooli õppenõukogu tegevuses lähtuda haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruses nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ sätestatud ülesannetest. Täitmise tähtaeg: 31.05.2017

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Ohakas
Põlva Maavalitsus
haridusnõunik